

ISSN: 2146-1961

Çay, T. & Tanrıseven, I. (2022). Üniversite Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin Gözünden Uzaktan ve Yüz Yüze Eğitim: Bir Metafor Çalışması, *International Journal of Eurasia Social Sciences (IJOESS)*, 13(50), 1494-1509.

DOI: <http://dx.doi.org/10.35826/ijoess.3209>

Makale Türü (ArticleType): Araştırma Makalesi

ÜNİVERSİTE HAZIRLIK SINIFI ÖĞRENCİLERİNİN GÖZÜNDEN UZAKTAN VE YÜZ YÜZE EĞİTİM: BİR METAFOR ÇALIŞMASI

Tolga ÇAY

Öğretim Görevlisi, Çağ Üniversitesi, Mersin, Türkiye, tolgacay@cag.edu.tr
ORCID: 0000-0002-6067-2242

Işıl TANRISEVEN

Prof. Dr., Mersin Üniversitesi, Mersin, Türkiye, isiltanriseven@mersin.edu.tr
ORCID: 0000-0001-5884-2807

Gönderim tarihi: 17.08.2022

Kabul tarihi: 14.11.2022

Yayım tarihi: 01.12.2022

Öz

Lingua franca'nın İngilizce olması ile birçok yükseköğretim kurumu eğitim öğretim dilinin bir kısmını veya tamamını İngilizce olarak belirlemiştir. Bu kurumlarda öğrenim gören öğrencilerin bölümlerinde öğrenime başlamadan önce kurumlar tarafından belirlenen İngilizce yeterli düzeyine ulaşmaları beklenmektedir. Bu kapsamda öğrenciler gerekli yeterli düzeyine ulaşana dek Yabancı Diller Yüksek Okulunda yoğun bir İngilizce programına tâbi tutulurlar. Bahsi geçen İngilizce hazırlık programları Covid-19 sürecine kadar yüz yüze işlenirken, pandemi ile birlikte hibrit modele geçiş yapmış ve program hem yüz yüze hem de uzaktan uygulanmıştır. Hibrit modelin uygulanması sürecinde öğrenciler seviyelerine göre ayrılan sınıflara yerleştirilmiş ve haftanın bazı günleri yüz yüze öğrenim görürken bazı günler dersler uzaktan gerçekleştirilmiştir. Bu çalışma kapsamında üniversite hazırlık sınıfı öğrencilerinin uzaktan ve yüz yüze eğitimle yürütülen İngilizce dersleri ve uzaktan ve yüz yüze eğitimde öğretmen kavramına ilişkin algılarının metaforlar aracılığıyla ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Araştırma temel nitel araştırma yönteminin temel yorumlayıcı deseni ile tasarlanmıştır. Araştırmanın örneklemini 2021-2022 eğitim öğretim yılında hazırlık sınıflarında öğrenim gören 146 öğrenciden oluşmaktadır. Çalışmadaki veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan metaforik algı formu ile yüz yüze toplanmıştır. Veri analizine başlamadan önce metafor niteliği taşımayan veriler atılmış ve metafor niteliği taşıyan veriler içerik analizine dahil edilmiştir. Veri analizi sürecinde içerik analizi tekniği kullanılarak tema ve kodlar oluşturulmuştur. Analizler sonucunda elde edilen bulgulara göre, öğrencilerin uzaktan eğitim sürecini verimsiz ve demotiv edici bulduğu belirlenirken, yüz yüze eğitimi kapsamlı bilgi ve öğretici olarak algıladığı görülmüştür. Uzaktan eğitimde ise öğretmeni etkisiz görürken, yüz yüze eğitimde öğretmenin alan bilgisi ile öne çıktığı belirlenmiştir. Çalışma sonuçlarından hareketle uygulama ve araştırmaya yönelik çeşitli öneriler paylaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Uzaktan eğitim, yüz yüze eğitim, harmanlanmış öğrenme, yabancı dil hazırlık programı, metafor.

DISTANCE AND FACE-TO-FACE EDUCATION FROM THE PERSPECTIVE OF PREPARATORY YEAR STUDENTS: A METAPHOR STUDY

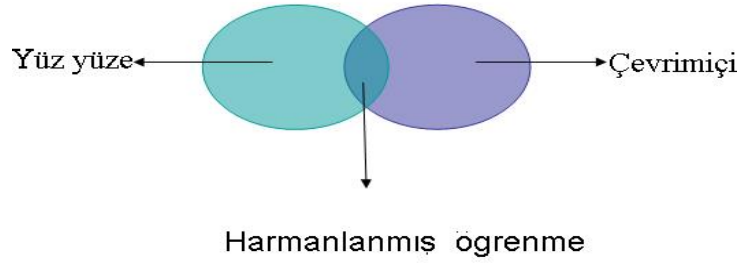
ABSTRACT

Many higher education institutions have determined a part or all of the language of instruction to be English which has been a lingua franca. Students are expected to meet the level of English proficiency required by their institutions before starting their program in their departments. To this purpose, students are immersed in an intensive English program at the School of Foreign Languages until they reach the required level of English proficiency. While the aforementioned English preparatory programs had been conducted face to face until the Covid-19 process, they were switched to the hybrid model with the pandemic, and the curriculum was implemented both face to face and remotely. In this process, students were placed in classes according to their levels: some days of the week they had face to face learning, while some days the lessons were held remotely. Within the scope of this study, it is aimed to explore the perceptions of university preparatory students about the concept of English lessons conducted with distance and face to face education and the concept of teacher through metaphors. The study employed the basic interpretive pattern of the basic qualitative method. The sample consisted of 146 students studying in preparatory classes in the 2021-2022 academic year. The data in the study were gathered face to face through the metaphorical perception form prepared by the researchers. Before data analysis, non-metaphorical data were excluded and metaphorical data were included in the content analysis. In the data analysis, themes and codes were created using the content analysis technique. According to the obtained findings, it was determined that the students found the distance education process inefficient and demotivating, while they perceived face to face education as comprehensive and instructive. In distance education, it was found that the teacher was ineffective, while in face to face education, the teacher came to the fore with his/her content knowledge. Based on the results of the study, several implications for practice and research were stated.

Keywords: Distance education, face to face education, hybrid, foreign language preparatory program, metaphor.

GİRİŞ

Yabancı dil kültürlerarası etkileşimin yanı sıra, akademik ve ticari hayatın da hayati gerekliliklerinden biridir. Ağların ve bağlantıların hâkim olduğu günümüz dünyasında bölgesel vatandaşlıktan ziyade küresel vatandaşlık kavramı ön plana çıkmaktadır. Bu kapsamda küresel iletişim dilinin yani *lingua franca*'nın İngilizce olduğu bir dünyada, tüm bireylerin vatandaşı olduğu ülkelerin dillerini öğrenmesi ve kullanması gerektiği gibi, küresel dil olan İngilizceyi de öğrenmesi ve kullanması gerekmektedir. Buradan doğan ihtiyaç ile Türkiye'de yükseköğretimde çeşitli üniversiteler eğitim dilini İngilizce olarak belirlemiştir (Çelebi, 2006). Bunun yanı sıra bazı üniversitelerin çeşitli bölümlerinin bir kısmı veya tamamı İngilizce dilde eğitim vermektedir. Bu kurumlarda öğrenim görecektiren öğrenciler, ilk dönemlerinin başında İngilizce yeterlik sınavına girmektedirler ve bu sınavdan başarısız olan öğrenciler, kurumların Yabancı Diller Yüksek Okullarında veya Hazırlık Okullarında bir eğitim öğretim dönemi sürecek olan İngilizce dilbilgisi, okuma, yazma, dinleme ve konuşma derslerinden oluşan yüz yüze yoğun bir programa tabi tutulmaktadır. Ancak 2019 yılının son çeyreğinde ortaya çıkan ve epidemiden pandemiye hızlı bir geçişte bulunan COVID-19 hayatın her alanını çeşitli açılardan etkilemiştir. Virüs çok hızlı bir şekilde tüm dünyaya yayılarak insanların ve devletlerin olağan eylemlerini etkilemiş ve Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) 11 Mart 2020 tarihinde bu durumu salgın olarak nitelendirerek gerekli önlemlerin alınması için uyarılarda bulunmuş ve raporlar yayınlamıştır (WHO, 2020a). Günlük hayatı her yönden etkileyen bu salgın, doğal olarak eğitimi de etkilemiş ve salgının hızla yayılmasını engellemek adına pek çok ülke yüz yüze eğitime ara verme kararı almıştır. Türkiye'nin de aldığı önlemlerden ilki eğitim kurumlarında yüz yüze eğitime ara vererek uzaktan eğitimi her kademedede işe koşmak olmuştur. 2020 yılından bugüne geldiğimizde salgın ile mücadele kapsamında geliştirilen çeşitli aşilar ile birlikte dünyada kısmi normalleşme başlamış ve eğitimde de yüz yüze eğitim sürecine tekrar başlanmıştır. Ancak bu süreçte edinilen tecrübeler ile bazı programların yüz yüze veya uzaktan eğitim ile devam edilmesi kararı üniversitelerin kararına bırakılmıştır. Bu durum ile birlikte salgın ile mücadelede alınan önlemler kapsamında kampüsler, sınıflar, servisler ve yemekhaneler gibi öğrencilerin kalabalık bir şekilde bir araya geldiği ortamlarda, öğrencilerin en az derecede kalabalıkla karşılaşması adına kimi kurumlar hibrit model adı verilen eğitim modeli ile eğitime devam etmişlerdir. Bu model çeşitli şekillerde uygulanabilmektedir. İngilizce'de "blended, mixed, hybrid learning" ile tanımlanan kavramlar, Türkçe'de harmanlanmış öğrenme (HÖ) olarak kullanılmaktadır. Bu kavram ile öğrenme ortamlarında teknolojik araçların kullanımı ve yüz yüze uygulamaların öğretimle bütünleştirilmesi kastedilmektedir (Uluyol ve Karadeniz, 2009). Günümüzde bilgi teknolojilerindeki gelişmeler ile birlikte harmanlanmış öğrenme kavramı da yaygınlaşmıştır. Ancak "harmanlanmış öğrenme" kavramını net hatları tanımlayabilmek mümkün değildir (Sharma ve Barrett, 2007). Reay (2001), Rooney (2003) ve Ward ve LaBranche (2003) tarafından belirtilen en yaygın tanım "yüz yüze ve çevrimiçi öğretimi beraber yapmak"tır. Şekil 1 harmanlanmış öğrenmeyi betimlemektedir.

Şekil 1. Harmanlanmış Öğrenme Modeli

Bonk ve Graham (2005) harmanlanmış öğrenmeyi üç aşamada tanımlamıştır:

- Öğretmenlerin ve öğrencilerin ders saatleri içinde bulunduğu geleneksel yüz yüze öğrenme ortamı,
- Öğrencilerin internette arama veya web görevleri gibi çeşitli görev ve aktiviteleri gerçekleştirdiği kendi kendine çalışma ve öğrenme,
- Bilgi sayfaları, bloglar, web seminerleri, çevrimiçi konferanslar, vb. formatlarında öğrencilerin çevrimiçi ortak çalışmalarını etkileyen çevrimiçi işbirlikçi öğrenme ortamları.

Bu yüzden, HÖ, en verimli yüz yüze öğretim yöntemlerini birleştiren bir öğretim yöntemi ve anında iş birliğini gerçekleştiren bir sistem oluşturan çevrimiçi interaktif öğrenme ortamı olarak tanımlanabilir.

Harmanlanmış öğrenmenin öğrencilerin üzerindeki etkisi ile ilgili alan yazında yapılan pek çok çalışma bulunmaktadır. Korucu ve Kabak (2020) gerçekleştirdiği meta-analiz çalışmasında hibrit uygulamaların tutumlara ve akademik başarıya olumlu etkisini ortaya koymuştur. Araştırmada fiziki mekân, süre ve maliyet gibi kısıtlamaların, etkinliklerin verimli bir şekilde gerçekleştirilmesini engellediği, bazen öğretmenlerin bu etkinlikler için gerekli eğitim formasyonuna sahip olmadıkları belirlenmiştir. Yurdakal ve Susar Kırmızı (2021) araştırmalarında öğretmen yetiştirme sürecinde sistem ve internet hızı gibi sorunların yaşandığı, özellikle drama ve öğretmenlik uygulaması gibi uygulamalı derslerde çevrimiçi eğitimin başarısız olduğunu tespit etmişlerdir. Bağcı ve Yalın (2018) tarafından ön lisans öğrencileriyle gerçekleştirilen bir araştırmada, 5E modeli ile planlanan harmanlanmış öğrenme modelinin akademik başarıya ve kalıcı öğrenmeye olumlu etkide bulunduğu sonucuna varılmıştır.

Uzaktan ve yüz yüze eğitimde öğrencilerin algılarının belirlenmesinin yükseköğretim programlarının etkililiğinin gözlenmesinde önemli bir unsur olduğu söylenebilir. Bu bağlamda elde edilen geribildirimler, ileriki yıllarda düzenlenecek olan eğitim programlarında içerik, öğrenme öğretme süreci ve değerlendirme bileşenlerine yönelik hangi yaklaşımların işe koşulacağına dair karar vermede yardımcı olabilir. Diğer yandan öğrencilerin mevcut programa ilişkin dönütleri, yükseköğretim kurumlarının eğitimcilere, öğretmenlere vereceği hizmet içi eğitimleri düzenlerken de önemli bir veri kaynağı sunabilir. Bu noktada eğitim kurumlarının temel öznesi olan öğrencilerinin öğrenme süreçlerine ilişkin algılarının çeşitli yollardan ortaya konmasının önemli olduğu düşünülmektedir.

Öğrencilerin algılarını değerlendirmenin etkili yöntemlerinden biri de metaforları ortaya çıkarmaktır. “Metafor, bir durumu, sorunu, vakayı başka bir şekilde ifade etmek için kullanılan bir şeyi başka şeyle anlatmaya,

benzetmeye yarayan mecazlardır” (TDK). Ayrıca metaforlar anlamsız gibi görünen nesnel gerçeklikten belirli yorumlar yoluyla anlamlar çıkarmaya ve “bilmeye” de olanak sağlar (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Metaforun gerçekleşebilmesi için Botha (2009) öğrencinin sadece o şeyi bilmesinin yetmediğini, aktif bir şekilde keşfetme eyleminde bulunduğunu, ilişkilendirilmiş ortak noktaları açıkladığını ve metaforla yeni anlam alanları yarattığını belirtmiştir. Mert (2013) özellikle karmaşık ve üst düzey kavram ve terimlerin öğrenimi sürecinde, soyut kavramların somutlaştırılmasında ve görselleştirilmesinde metaforların son derece önemli olduğunu ifade etmiştir. Aynı zamanda, bireyler için yeni ve karmaşık kavram, olgu ve olayların derinlemesine incelenmesinde etkili bir araştırma yöntemi olan metafor analizinin açık ve uzaktan öğrenme çalışmalarında etkili bir nitel araştırma yöntemi olarak kullanılabileceği öne sürülmektedir (Güneş ve Fırat, 2016).

Konu ile ilgili alan yazın incelendiğinde, uzaktan eğitime ilişkin metafor araştırmalarının incelendiği çalışmaların sayısının sınırlı olduğu görülmüştür. Kaban (2021) tarafından 34 öğretmen, 131 öğrenci ve 44 ebeveyn ile yapılan araştırma sonucunda uzaktan eğitime yönelik metaforların “fırsat eşitliği, kullanışsızlık, görsellik, okuldan bağımsızlık ve zorunluluk” kategorileri altında toplandığı sonucuna ulaşılmıştır. Yılmaz ve Güven (2015) tarafından 150 öğretmen adayıyla yapılan çalışmada, uzaktan eğitime ilişkin metaforların “ihtiyaca yönelik, çeşitlilik, isteğe bağlılık, gereklilik” gibi kategoriler altında topladığı bulgularına ulaşılmıştır. Alan (2021)’in 520 akademisyen ile gerçekleştirdiği çalışmasında, akademisyenlerin uzaktan eğitimle ilgili metaforlarının çoğunlukla olumsuz olduğu görülmüştür. Yıldız, Alkan ve Çengel (2021)’in 63 üstün yetenekli öğrenci ile gerçekleştirdiği çalışmalarında, öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik metaforlarının zekâ küpü, konuşma sınıfı ve arkadaşlarını özleme metaforları ile belirtildiği görülmüştür.

Alan yazında karşılaştırmalı çalışmalar incelendiğinde araştırmacının bilgisi dahilinde hem yüz yüze hem de uzaktan eğitim ile ilgili metaforların karşılaştırıldığı herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Buradan hareketle araştırmanın pandemi dönemi eğitim durumlarını açıklaması açısından önem arz ettiği ve alan yazına katkıda bulunacağı düşünülmektedir. Bu çalışmanın gerçekleştirildiği kurumda öğrenciler düzeylerine göre farklı günlerde olmak üzere haftanın iki veya üç günü yüz yüze eğitim alırken diğer günler uzaktan senkronik ve asenkronik dersler ile öğrenim görmüşlerdir. Bu uygulamaların gelecekte de yaygınlaşması öngörülerek, bilişsel ve duyuşsal seviyelerde nasıl bir farklılık yarattığı, vaka ve tecrübe olarak nasıl ortaya konulduğuna dair yapılacak çalışmaların özellikle yükseköğretim ve andragojik anlamda yararlı olacağı umulmaktadır. Bu noktadan hareketle araştırmada hazırlık sınıfı öğrencilerinin İngilizce derslerinde “uzaktan eğitim” “yüz yüze eğitim”, “uzaktan eğitimde öğretmen” ve “yüz yüze eğitimde öğretmen” kavramlarına ilişkin metaforlarını incelemek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda araştırmada şu sorulara cevap aranmıştır:

1. Hazırlık öğrencilerinin “uzaktan eğitime” ilişkin belirttikleri metaforlar nelerdir?
2. Hazırlık öğrencilerinin “yüz yüze eğitime” ilişkin belirttikleri metaforlar nelerdir?
3. Hazırlık öğrencilerinin “uzaktan eğitimde öğretmen” kavramına ilişkin belirttikleri metaforlar nelerdir?
4. Hazırlık öğrencilerinin “yüz yüze eğitimde öğretmen” kavramına ilişkin belirttikleri metaforlar nelerdir?

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu çalışma, var olan durumun olduğu gibi ortaya konmasını amaçladığından betimsel nitelik taşımaktadır. Çalışmada elde edilen verilerin toplanması, analizi ve yorumlanmasında nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın deseni ise temel yorumlayıcı nitel desendir. Temel yorumlayıcı nitel desen Merriam ve Tisdell'e (2015) göre, var olan durumda kişilerin deneyimlerini nasıl yorumladıkları, deneyimlerinin dünyalarını nasıl yapılandırmalarına neden olduğu ve deneyimlerine yükledikleri anlamı belirlemek amacıyla kullanılmaktadır. Bu araştırma kapsamında hazırlık öğrencilerinin uzaktan ve yüz yüze eğitimle yürütülen İngilizce dersleri ve öğretmen kavramına ilişkin metaforları yoluyla, öğrencilerin uzaktan ve yüz yüze eğitim sürecindeki deneyimlerine yükledikleri anlamlar belirlenmeye çalışılmıştır.

Evren ve Örneklem

Bu araştırma 2021-2022 öğretim yılının bahar döneminde özel bir yükseköğretim kurumunun hazırlık okulunda öğrenim görmekte olan farklı bölümlerden öğrenciler ile yürütülmüştür. Örneklem belirlemede ölçüt örneklem kullanılmıştır. Bu örnekleme yönteminin temel anlayışı, önceden belirlenmiş birkaç ölçütü karşılayan tüm durumları araştırmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Buradan hareketle yüz yüze ve uzaktan eğitim olgusuna ilişkin deneyimleri belirlemek amacıyla araştırma örnekleme ölçütü, yüz yüze ve uzaktan eğitim yöntemleriyle ders alan öğrenciler olarak belirlenmiştir. Bu araştırma kapsamında uygulanan modelde sınıflar düzeylerine göre gruplara ayrılarak haftanın 2 veya 3 günü yüz yüze eğitim alıp, geri kalan günlerde uzaktan eğitim ile derslere devam etmektedir. Çalışmaya katılan öğrenciler gönüllülük esaslı olarak çalışmada yer almıştır. Çalışmaya ilişkin etik kurul izni 21.12.2021 tarihli, E-81570533-604.02.01-2100010382 sayılı karar ile alınmıştır. Katılımcıların özellikleri Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Özellikleri

Değişkenler	Kategori	f	%
Cinsiyet	Erkek	59	40.4
	Kadın	87	59.6
Düzye	A1	64	43.8
	A2	65	44.5
	B1	17	11.6
Fakülte	Hukuk Fak	55	37.6
	İİBF	17	11.6
	Fen Edebiyat Fak	42	28.7
	MYO	32	21.9

Tablo 1 incelendiğinde, katılımcıların yabancı dil olarak İngilizce öğrenimi gören 146 öğrenciden oluştuğu görülmektedir. Katılımcıların 59'u erkek 87'si kadın, 64'ü A1 düzeyinde, 65'i A2 düzeyinde ve 17'si B1 düzeyinde öğrencilerdir.

Verilerin Toplanması

Çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen metaforik algı formu kullanılmıştır. Formun başında öğrencilerin demografik bilgilerini belirlemeye yönelik sorulara yer verilmiştir. Algı formunda

aşağıdaki sorular yer almıştır ve öğrencilerden bu soruları kendi tecrübelerine göre yazılı olarak tamamlamaları istenmiştir.

1. Uzaktan eğitim ..... gibidir, çünkü.....
2. Yüz yüze eğitim ..... gibidir, çünkü .....
3. Uzaktan eğitimde öğretmen ..... gibidir, çünkü .....
4. Yüz yüze eğitimde öğretmen ..... gibidir, çünkü .....

Yıldırım ve Şimşek (2005), bir kavramla ilgili karşılaştırmalarla ifade edilen metaforların ne anlama geldiğini anlamak için gerekçenin “neden” sorusuyla öğrenilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Bu nedenle katılımcılara birinci boşlukla yüz yüze ve uzaktan eğitimi neye benzettikleri ve ikinci boşlukla bu metaforların gerekçesi sorulmuştur. Veriler 2021-2022 eğitim öğretim yılının Ocak ayında güz döneminde elde edilmiştir.

Veri Analizi

Araştırma kapsamında toplanan veriler üzerinde içerik analizi yöntemi kullanılmış ve uzaktan eğitime yönelik oluşturulan metaforlar ortak kategoriler altında toplanmıştır. Metafor olmayan yanıtlar belirlenmiş ve içerik analizine dahil edilmemiştir. İçerik analizinin amacı, içeriği veri olarak kodlamaktır (Berg ve Lune, 2019). Verilerin analizinde (1) metaforları belirlemek için verilerin kodlanması, (2) benzer kodlar düzenlenerek kategorilerin oluşturulması, (3) geçerlik ve güvenilirliğin sağlanması ve (4) frekansların oluşturulması aşamaları takip edilmiştir. Tabloda yer alan kısaltmalarda “E” erkek öğrenciyi, “K” kadın öğrenciyi temsil etmektedir. Çalışma kapsamında gerçekleştirilen nitel veri analizinde güvenilirliğini sağlamak için anlam belirsizliği içeren metaforlarda katılımcı teyidi sağlanmıştır. Araştırmacı çeşitlemesi ile veriler iki araştırmacı tarafından incelenmiş kod ve temalarda görüş birliğine varılmıştır. Bulgularda yer alan kodlar doğrudan öğrencilerin alıntılılarıyla desteklenmiştir.

BULGULAR

Araştırmanın birinci alt probleminde hazırlık okulu öğrencilerinin uzaktan eğitime ilişkin geliştirdikleri metaforlar araştırılmış, bu soruya cevap aramak için elde edilen bulgular Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. Hazırlık Öğrencilerinin Uzaktan Eğitime Yönelik Oluşturdukları Metaforlar

Üst Tema	Alt Tema	Metaforlar	f	%	Örnek Metaforlar
Olumlu	1. Rahatlık	Pamuk (2), Film İzleme, Ev, Konfor, Nefes Almak	6	6	Uzaktan eğitim nefes almak gibidir çünkü rahatlatır (K,72). Uzaktan eğitim pamuk gibidir çünkü rahat ve konforludur (K,68).
	2. Eğlence	Oyun(2), Sinema Filmi(2), Komedi Filmi	5	5	Uzaktan eğitim oyun gibidir çünkü eğlencelidir (E,10).
	3. Erişim Kolaylığı	Youtube(2), Her Yer, Ayak, Ruh	5	5	Uzaktan eğitim ruh gibidir çünkü zaman ve mekandan bağımsızdır (K,11).
	4. Etkileşim Kolaylığı	PC Oyunu(2), Arkadaş	3	3	Uzaktan eğitim Pc oyunu gibidir çünkü insanlarla iletişim kurarım (E,14).
	5. İhtiyaca Yönelik	İleri Düzey Teknoloji, Formül	2	2	Uzaktan eğitim ileri düzey teknoloji gibidir çünkü uzaktan da olsa eğitim veriliyor (K,24). Uzaktan eğitim formül gibidir çünkü pratiktir (E,15).
	6. Öz	Vicdan, Çalışma	2	2	Uzaktan eğitim vicdan gibidir çünkü sen uyurken

	düzenleme	Masası				
	7.	Ekonomiklik	Tasarruf	1	1	de çalışır (E,30). Uzaktan eğitim çalışma masası gibidir çünkü düzenliysen çok şey başarırın (E,13). Uzaktan eğitim tasarruf gibidir çünkü bolca vakit sağlar. (K,15).
Olumsuz	8.	Verimsiz	Tuzsuz Yemek(5), TV İzlemek(2), Sosyal Medya(2), Çürük Elma, Tatil, Tatsız Yemek, Yabancı Dil, Kurak Toprak, Bayat Ekmek, Demlenmemiş Çay, Youtube Videosu, Yeni Nesil Pop Müzik, Boş Ders, Pırasa, Uyumak, Çöl, Miyop İnsanın Gözlük Takmaması, Yok Oluş, Asgari Ücret	26	29	Uzaktan eğitim yabancı dil gibidir çünkü anlamakta zorlanırsın (E,9). Uzaktan eğitim sosyal medya gibidir çünkü zaman kaybıdır (K,70). Uzaktan eğitim çöl gibidir çünkü bilgiye susarız (K,78). Uzaktan eğitim asgari ücret gibidir çünkü yetmiyor (E,36).
	9.	Demotive Edici	Sıkıcı(3), Zaman Kaybı(2), TV Kanalı, Alışveriş, Bulaşıcı Hastalık, Yastık, Açık öğretim, Dizi, Filmi Tekrar İzleme, Sıkıcı Film, Hapishane, Edebiyat Dersi, Taraftarsız Maç, TV İzleme, Belgesel, Sevmediğin Ortamda Kalma	20	22	Uzaktan eğitim belgesel gibidir çünkü çok sıkılırim (E,31). Uzaktan eğitim sıkıcı bir film gibidir çünkü sevmeden izlemek zorunda kalırsın (E,40). Uzaktan eğitim edebiyat dersi gibidir çünkü çok sıkıcıdır (E, 55). Uzaktan eğitim taraftarsız maç gibidir çünkü heyecansızdır (E, 5).
	10.	Kalıcı olmayan	Su, Kar, Rüya, Corona Virüs, Rüya, Mobil Oyun, Pencereden Bakan Çocuk, Kulaktan Kulağa Oyunu	8	9	Uzaktan eğitim rüya gibidir çünkü ertesi gün unutursun (E,3). Uzaktan eğitim mobil oyun gibidir çünkü izler çıkar ve kısa sürede etkisini unutursun (K,5). Uzaktan eğitim kar gibidir çünkü ders bitince bilgiler de kar gibi erir (K,86).
	11.	Etkileşimsiz	Televizyon(2), Dizi İzlemek, Karanlık Kuyu, Gözü Kapalı Video İzleme, İç Dünya	7	8	Uzaktan eğitim karanlık bir kuyu gibidir çünkü görünmez (K,80). Uzaktan eğitim iç dünya gibidir çünkü karanlıkta yalnız hissederim (E,42).
	12.	Mecburi	Tabldot Yemek	1	1	Uzaktan eğitim tabldot yemek gibidir çünkü biz seçemeyiz (K,14).
	13.	Ulaşılmaz	Aşk	1	1	Uzaktan eğitim aşk gibidir çünkü ulaşamazsın (E,8).
	14.	Yoruculuk	Maraton	1	1	Uzaktan eğitim maraton gibidir çünkü çok yorucudur (E,11).
	Toplam			88	100	

Tablo 2 incelendiğinde, hazırlık öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik oluşturdukları metaforlar üst ve alt temalar şeklinde belirlenmiştir. Bu kapsamda öğrencilerin oluşturduğu metaforların “olumlu” (f=24) ve “olumsuz” (f=64) olarak iki üst temada toplandığı görülmüştür. Olumlu metaforların yoğunlaştığı alt temaların “rahatlık” (f=6), “eğlence” (f=5) ve “erişim kolaylığı” (f=5) olduğu görülürken, olumsuz metaforların yoğunlaştığı alt temaların ise “verimsiz” (f=26) ve “demotive edici” (f=20) olduğu tespit edilmiştir. Hazırlık öğrencilerinin yüz yüze eğitime yönelik oluşturdukları metaforlar Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3. Hazırlık Öğrencilerinin Yüz Yüze Eğitime Yönelik Oluşturdıkları Metaforlar

Üst Tema	Alt Tema	Metaforlar	f	%	Örnek Metaforlar
Olumlu	1. Kapsamlı bilgi	Kitap(8), Kütüphane(3), Google, Okyanus, Derya Deniz	14	24	Yüz yüze eğitim kütüphane gibidir çünkü sürekli öğreniriz (E,25). Yüz yüze eğitim kitap gibidir çünkü her sayfada yeni bilgiler öğrenirsin (K,79).
	2. Öğretici	Hayat(3), Festival(3), Etüt(2), Atasözü, Güneş, Karanlıktaki Işık	11	19	Yüz yüze eğitim karanlıkta ışık gibidir çünkü bilinmezliği aydınlatır (E,34). Yüz yüze eğitim güneş gibidir çünkü aydınlanırız (E,10).
	3. Yaşayarak Öğrenme	Hayat(3), Sokakta Oynamak, Güle Dokunmak, Dolu Tribün, Canlı Müzik, Parkta Oynayan Çocuk	8	14	Yüz yüze eğitim hayat gibidir çünkü yaşayarak öğreniriz(K,13). Yüz yüze eğitim parkta oynayan çocuk gibidir çünkü öğrendiklerini uygularsın (E,53). Yüz yüze eğitim sokakta oynamak gibidir çünkü düşe kalka da olsa bir şeyler öğrenirsin (K,19).
	4. Eğlence	Festival(2), Cennet, Oyun, Eğlence, Oyun Alanı	6	10	Yüz yüze eğitim festival gibidir çünkü hem eğlenir hem öğreniriz (K,3). Yüz yüze eğitim oyun alanı gibidir çünkü arkadaşlarıyla eğlenirsin (E,1).
	5. Etkileşim	Kafe(4)	4	7	Yüz yüze eğitim kafe gibidir çünkü sosyalleşirsin (K,82). Yüz yüze eğitim kafe gibidir çünkü her türlü insan birleşir (K,74).
	6. Anlaşılır	Yağmurdan Sonraki Gökyüzü, Görünen Köy, Tahta	3	5	Yüz yüze eğitim yağmurdan sonraki gökyüzü gibidir çünkü açık ve nettir (K,18).
	7. Gereklilik	Oksijen(2)	2	3	Yüz yüze eğitim oksijen gibidir çünkü hayat verir (K,17).
	8. Kalıcı	Sokak Oyunu, Sinema Çıkışı	2	3	Yüz yüze eğitim sokak oyunu gibidir çünkü etkisini hemen atamazsın (E,9).
	9. Çeşitlilik	Deniz	1	2	Yüz yüze eğitim deniz gibidir çünkü içinde türlü türlü balık vardır (K,54).
	10. Dikkat Çekici	Dostoyevski Kitapları	1	2	Yüz yüze eğitim Dostoyevski kitapları gibidir çünkü başta zorlanır sonra bırakamazsın (K,44).
Olumsuz	11. Zorunluluk	Askerlik, Sigara	2	3	Yüz yüze eğitim askerlik gibidir çünkü istesen de istemesen de yaparsın (E,31). Yüz yüze eğitim sigara gibidir çünkü ne bırakabilirsin ne devam edebilirsin (E,55).
	12. Yoruculuk	Maraton, İşkence	2	3	Yüz yüze eğitim maraton gibidir çok yorucudur (E,88).
	13. Güvenlik sorunu	Yurt	1	2	Yüz yüze eğitim yurt gibidir çünkü güvensizdir (E,7).
Toplam			57	100	

Tablo 3'te hazırlık öğrencilerinin yüz yüze eğitime yönelik oluşturdukları metaforlar üst ve alt temalar şeklinde göstermektedir. Öğrencilerin yüz yüze eğitime yönelik oluşturdukları metaforlar "olumlu" (f=52) ve "olumsuz" (f=5) olarak iki üst temada sunulmuştur. Olumlu metaforların yoğunlaştığı temalar ise sırasıyla "kapsamlı bilgi" (f=14), "öğretici" (f=11), ve "yaşayarak öğrenme" (f=8) iken olumsuz temalar "zorunluluk" (f=2), "yoruculuk" (f=2) ve "güvenlik sorunu" (f=1) alt temaları etrafında toplanmıştır. Hazırlık öğrencilerinin uzaktan eğitimde öğretmen kavramına yönelik oluşturdukları metaforlar Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4. Hazırlık Öğrencilerinin Uzaktan Eğitimde Öğretmen Kavramına Yönelik Oluşturdukları Metaforlara İlişkin Kategoriler

Üst Tema	Tema	Metaforlar	f	%	Örnek Metaforlar
Olumlu	1. Rehberlik	Siri(3), Moderatör(2), Navigasyon(2), Ajanda, Meşale, Psikolog, Yol Gösterici, Kalem, Trafik Polisi	13	17	Uzaktan eğitimde öğretmen ajanda gibidir çünkü bizlere düzen sağlar (K,3). Uzaktan eğitimde öğretmen navigasyon gibidir çünkü bizleri yönlendirir (E,8).
	2. Yöneticilik	Yönetmen(3), Teknik Direktör(3), Yönetici(2), Çoban, Hakem, Başkan, İmparator, Arı	13	17	Uzaktan eğitimde öğretmen teknik direktör gibidir çünkü bizi yönlendirir (E,47). Uzaktan eğitimde öğretmen yönetmen gibidir çünkü dersi yönetir (E,18). Uzaktan eğitimde öğretmen arı gibidir çünkü bizlere düzen sağlar (K,3). Uzaktan eğitimde öğretmen arı gibidir çünkü bizlere düzen sağlar (K,3).
	3. Özveri	Kuş, Anne Kuş	2	3	Uzaktan eğitimde öğretmen kuş gibidir çünkü derste tutmak için çırpınır (E,51). Uzaktan eğitimde öğretmen anne kuş gibidir çünkü toparlayıcıdır ve önce bizleri düşünür (K,71).
Olumsuz	4. Etkisizlik	Robot(5), Radyo(3), Tur Rehberi, Ampul, Kör, İzlenmeyen Dizideki Oyuncu, Fakir Çiftçi, Zayıf Wi-Fi Bağlantısı, Film Karakteri, Cansız Manken, At Gözlüğü, Sevilmeyen Müzik Türü, Maske, Melek, Podcast, TRT Spikeri, Pasta, Yazar, Pili Zayıflamış Kumanda	25	34	Uzaktan eğitimde öğretmen izlenmeyen dizideki oyuncu gibidir çünkü herkes bilir ama kimse izlemez (E,14). Uzaktan eğitimde öğretmen cansız manken gibidir çünkü bir şeyler görülür ama anlaşılmaz (E,24). Uzaktan eğitimde öğretmen sevilmeyen müzik türü gibidir çünkü kimse dinlemez (E,7). Uzaktan eğitimde öğretmen maske gibidir çünkü vardır ama gerçek değildir (K,8). Uzaktan eğitimde öğretmen melek gibidir çünkü sadece varlığı bilinir (E,32). Uzaktan eğitimde öğretmen sevilmeyen müzik türü gibidir çünkü kimse dinlemez (E,7).
	5. Duygusuzluk	Spiker(5), Yabancı Biri(2), Heykel, Müşteri Temsilcisi, Duvar, Buzdolabı	12	16	Uzaktan eğitimde öğretmen heykel gibidir çünkü duygusuzdur (K,31). Uzaktan eğitimde öğretmen duvar gibidir çünkü soğuk ve sıcaktır (E,6).
	6. Yanılsama	Tanrı, Hayalet, Hayal, Soyut, Sahte Dost, Gökkuşluğu	7	9	Uzaktan eğitimde öğretmen tanrı gibidir çünkü izlediğini zanneder (E,9).
	7. Otorite	Padişah	1	1	Uzaktan eğitimde öğretmen padişah gibidir çünkü kamera açtırır (E,21).
	Toplam		73	100	

Tablo 4'te hazırlık sınıfı öğrencilerinin uzaktan eğitimde öğretmen kavramına ilişkin metaforları ve oluşturulan temalar sunulmuştur. Öğrencilerin uzaktan eğitimde öğretmen kavramına yönelik oluşturdukları metaforlar "olumlu" (f=28) ve "olumsuz" (f=45) olarak iki üst temada sunulmuştur. Bu kapsamda öğrencilerin olumlu metaforlarının yoğunlaştığı temalar sırasıyla "rehberlik" (f=13) ve "yöneticilik" (f=13) olmuştur. Olumsuz metaforların toplandığı temalar ise sırasıyla "etkisizlik" (f=17) "duygusuzluk" (f=11)'dir. Öğrencilerin oluşturdukları metaforların en az yoğunlukta olduğu kategorilerin ise sırasıyla "özveri" (f=2) ve "otorite" (f=1) olduğu görülmektedir. Hazırlık öğrencilerinin yüz yüze eğitimde öğretmen kavramına yönelik oluşturdukları metaforlar Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5. Hazırlık Öğrencilerinin Yüz Yüze Eğitimde Öğretmen Kavramına Yönelik Oluşturdukları Metaforlara İlişkin Kategoriler

Üst Tema	Tema	Metaforlar	f	%	Örnek Metaforlar
Olumlu	1. Alan Bilgisi	Güneş(2), Doktor, Haber Kanalı, Haber Sunucusu, İskelet Sistemi, Gün Işığı, Festival, Projeksiyon, Marangoz, Bağlantısı Güçlü Wi-Fi, Hazine, Klasik Kitaplar, Atatürk, Canlı Kütüphane, Kahve, Bilgili Ahtapot, İsviçre Çakısı, Kitap, Anahtar, Altın, Ansiklopedi	22	33	Yüz yüze eğitimde öğretmen bilgili ahtapot gibidir çünkü her şeye yetişecek gücü ve bilgisi vardır (E,21). Yüz yüze eğitimde öğretmen İsviçre çakısı gibidir çünkü her türlü bilgiye vakıftır (E,33).
	2. Yöneticilik	Komutan(3), Lider(3), Yönetici(2), Hakem(2), Kaptan(2), Şef(2), Yönetmen, Teknik Direktör, Grup Başkanı, Müdür, Editör, Koordinatör, Cumhurbaşkanı	21	32	Yüz yüze eğitimde öğretmen komutan gibidir çünkü sınıfa liderlik eder (E,56). Yüz yüze eğitimde öğretmen kaptan gibidir çünkü bize mimiklerle yol gösterir (E,17).
	3. Samimiyet	Arkadaş(8), Anne(4), Dost, Çikolata	14	21	Yüz yüze eğitimde öğretmen anne gibidir çünkü bize o sıcaklığı hissettirir (K,24). Yüz yüze eğitimde öğretmen arkadaş gibidir çünkü rahatlıkla iletişim kurulabilir (E,51).
	4. Özveri	Karınca(2), Arı(2)	4	6	Yüz yüze eğitimde öğretmen karınca gibidir çünkü sürekli çalışır (K,11).
	5. Rehberlik	Navigasyon, Rehber, Kutup Yıldızı, Mum	4	6	Yüz yüze eğitimde öğretmen kutup yıldızı gibidir çünkü yönümüzü bulmaya yardımcı olur (E,12).
	6. Destek	Baba	1	2	Yüz yüze eğitimde öğretmen baba gibidir çünkü deneyimleriyle bize destek olur (E,44).
Toplam			66	100	

Tablo 5 ise hazırlık öğrencilerinin yüz yüze eğitimde öğretmen kavramına yönelik oluşturdukları metaforları ve temaları göstermektedir. Tablo sadece olumlu (f=66) temalardan oluşmakta ve incelendiğinde en yoğun temaların sırasıyla “alan bilgisi” (f=22), “yöneticilik” (f=21), ve “samimiyet” (f=14) olduğu görülmektedir. Öğrencilerin oluşturdukları metaforlardan yola çıkılarak oluşturulan temaların en az yoğunlukta olanları ise sırasıyla “özveri” (f=4), “rehberlik” (f=4), ve “destek” (f=1)’dir.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Uzaktan eğitime yönelik öğrenciler tarafından oluşturulan metaforların, olumlu temalarının “rahatlık”, “eğlence” ve “erişim kolaylığı” olduğu gözlemlenirken, olumsuz temalarının ise “verimsiz” ve “demotive edici” olduğu görülmüştür. Verimsiz teması ile uzaktan eğitimin yüz yüze eğitim kadar etkili olmadığına dair katılımcılarda bir kanaat olduğu ileri sürülebilir. Bunun nedeni ise uzaktan eğitim sürecinin iyi planlanmaması ve hazırlığının yeterince yapılmaması olduğu söylenebilir. Almahasees vd. (2021) de öğrencilerin en çok zorluk yaşadığı durumun yüz yüze eğitimden uzaktan eğitime geçişteki adaptasyon (uyum) sorununun neden olduğunu belirtmişler ve çoğu ülkenin ani bir krizle karşı karşıya kaldığı için yeterli hazırlık ve planlama yapmadığını öne sürmüşlerdir. Eğitim dinamik bir sistemdir: hedef, içerik, öğrenme-öğretme süreci ve ölçme değerlendirme

bileşenlerinden oluştuğu gibi, bu bileşenler iyi planlanmadığı ve hazırlığı yapılmadığı takdirde istenen çıktılara ulaşabilmenin oldukça güç olduğu aşikârdır. Çalışmanın gerçekleştirildiği kurumda ise öğretim süreci boyunca gerçekleştirilen uygulamalar gözlemlendiğinde uzaktan eğitim sürecinin otantik bileşenleri göz ardı edilmiş olup, çoğunlukla yüz yüze eğitim ilkeleri ile sürece devam edilmiştir. Bu durum öğrencilerin uzaktan eğitimi neden yüz yüze eğitim kadar etkili bulmadığını açıklayabilir. Kaban (2021) öğrencilerin, öğretmenlerin ve velilerin metaforları ile gerçekleştirdiği çalışmada ise benzer şekilde uzaktan eğitimin verimsiz olduğu sonucuna ulaşmış ve bunun nedeninin ise uzaktan eğitim sürecinin iyi planlanmadığı ve organize edilmediği olabileceğini öne sürmüştür. Rahatlık ve erişim kolaylığı temalarının ise öğrencilerde, uzaktan eğitimde okulda bulunma zorunluluğunun olmaması ve bilgiye kolayca erişebildiklerinden dolayı pozitif bir algı oluşturduğu söylenebilir. Benzer şekilde Tuncay ve Özçınar (2009) öğrenciler ile gerçekleştirdikleri çalışmalarında, uzaktan eğitim ile ilgili özgürlük metaforu ön plana çıkmış ve sebebinin ise asenkron ders materyallerinden kaynaklandığı belirtilmiştir. Mehmood (2012) ise öğrencilerin uzaktan eğitimi esnek saatler ve mekan bağımsızlığından dolayı tercih ettiklerini bildirmiştir. Ancak O'Lawrance (2005), uzaktan eğitim, yüz yüze eğitimden daha fazla öz disiplin ve zaman yönetimi becerileri gerektirmektedir görüşünü öne sürmüştür. Buradan hareketle, öğrencilerde meydana gelen bu algıyı geliştirmek ve olumlu bir şekilde kullanmak adına öğrencilerin özerk ve öz-yönetimli öğrenme becerilerini geliştirmek için eğitim programları revize edilebilir.

Öğrencilerin yüz yüze eğitime yönelik oluşturdukları metaforlarda ise olumlu temalar kapsamlı bilgi, öğretici ve yaşayarak öğrenme iken, olumsuz temaların zorunluluk ve yoruculuk temalarından oluştuğu görülmektedir. Bu kapsamda öğrencilerin yüz yüze eğitimi etkili ve verimli buldukları ve tecrübe edebildikleri öğrenme aktivitelerini olumlu karşıladıkları anlaşılmaktadır. Ancak düşük frekans ile de olsa kimi öğrencilerin okula gelme zorunluluğuna ve bunun getirdiği zaman ve fiziksel gayret kaybına yönelik olumsuz görüşlerde bulunduğu belirlenmiştir. Özer ve Badem (2022) ise çalışma sonuçlarına paralel şekilde, öğrencilerin yüz yüze eğitimi uzaktan eğitime tercih ettiklerini ve uzaktan eğitimde sınıf içi ve sınıf dışı etkileşimlerin sınırlı olduğunu belirtmişlerdir.

Uzaktan eğitimde öğretmen kavramına ilişkin belirtilen metaforların ise etkisizlik, rehberlik, ve yöneticilik temaları etrafında toplandığı görülmektedir. Bu kapsamda öğrencilerin öğrenme-öğretme sürecinde öğretmenlerini yetersiz, ancak sınıf yönetimi konusunda öğretmenlerini etkili buldukları düşünülebilir. Alan yazındaki çeşitli çalışmalar incelendiğinde (Hara ve Kling, 1999, Akt. Tümen, Akyıldız, 2020; Yurdakul, 2019; Tümen, Akyıldız, 2020; Fidalgo, P., Thormann, J., Kulyk, O. vd.,2020) öğretmenler ve öğrenciler arasında iletişim eksikliğinin meydana geldiği ve bu durumun öğrenmenin tamamlanmasını etkilediğini görülürken, diğer taraftan ise öğrencilerin izole olmasına neden olduğu belirlenmiştir. Bu çalışma kapsamında ise öğretmen öğrenci iletişiminin ders dışında da etkili bir şekilde sağlandığı görülmüştür. Alan yazında öne çıkan bir diğer bulgu ise öğrencilerin öğretmenlerinden çalışmalarına yönelik dönüt alamadığı olmuştur (Mehmood, 2012; Almahasees vd., 2021). Ancak bu çalışma kapsamında öğrenci-öğretmen iletişimi sayesinde öğrencilerin dönütler konusunda herhangi bir şikâyeti olduğu sonucuna ulaşılmamıştır. Uzaktan eğitimde dönütün nasıl etkili bir şekilde sağlanabileceğine yönelik ilerleyen zamanlarda yapılacak çalışmaların alan yazındaki bu çelişkiye cevap vereceği umulmaktadır.

Yüz yüze eğitimde öğretmen kavramına yönelik veriler incelendiğindeyse alan bilgisi, yöneticilik, ve samimiyet temalarının öne çıktığı görülmektedir. Uzaktan eğitimde öğretmen öğretim bağlamında etkisiz ve yetersiz görülürken, yüz yüze eğitimde öğretmen alan bilgisi ile öne çıkmaktadır. Benzer şekilde Şahin (2020) üniversite öğrencileri ile yaptığı çalışmada çoğu katılımcı yüz yüze eğitim sürecini uzaktan eğitim sürecinden daha etkili ve faydalı bulmuştur. Bu veriler bizlere alan bilgisi zaten olan bir öğretmenin bu bilgiyi çeşitli ortamlarda aktarmasında engeller yaşadığını da düşündürmelidir. Öğretmenlerin uzaktan eğitimde tekno-pedagojik yeterliklerinin incelenmesi ve güncel yöntemlerle eğitim durumunu adapte etmeleri gerekmektedir.

Araştırma kapsamında öğrencilerin uzaktan eğitim ve uzaktan eğitimde öğretmen kavramı ile ilgili algılarının çoğunlukla olumsuz, yüz yüze eğitim ve yüz yüze eğitimde öğretmen kavramı ile ilgili algılarının ise çoğunlukla olumlu olduğu belirlenmiştir. Bu noktadan hareketle öğrencilerin algılarının daha çok olumsuz olduğu ifade edilebilir. Alan yazında uzaktan eğitimin olumlu ve olumsuz yönleri belirtilmektedir (Fidan, 2020, Gülseren 2021). Araştırma sonucunda elde edilen olumsuz özellikler araştırma sonuçları ile bütünleşmektedir. Uzaktan eğitim verimsiz olarak algılanmaktadır. Ancak olumlu özellikleri de uygulamaya planlı bir şekilde dahil edilerek, alan uzmanları ve eğitimciler tarafından olumlu özelliklerinin ön plana çıkarılması ve yüz yüze eğitime entegrasyonunda olumsuz özelliklerin en aza indirilmesinin faydalı olacağı umulmaktadır.

Çalışma sonucunda öğrencilerin uzaktan yürütülen İngilizce derslerini büyük ölçüde verimsiz ve demotive edici bulunduğu, yüz yüze yürütülen derslerde ise uzaktan eğitimden daha verimli ve daha kalıcı öğrenmeler gerçekleştirdikleri belirlenmiştir. Öğrenciler uzaktan eğitimde öğretmeni, öğretim açısından daha etkisiz görürken, süreç boyunca öğretmenlerin gösterdiği rehberlik ve süreç ve sınıf yönetimini olumlu buldukları tespit edilmiştir. Yüz yüze eğitimde öğretmenin ise öğretim açısından verimli ve daha etkili iletişim kurabildiği görülmüştür.

ÖNERİLER

Çalışma sonuçları doğrultusunda, uygulamaya ve araştırmaya yönelik öneriler aşağıda sunulmuştur:

1. Programın daha etkili ve verimli sonuçlar doğurabilmesi ve öğrencilerin tutumlarını olumlu yönde değiştirebilmek için, uzaktan eğitim süreci uzaktan eğitim ilke ve yöntemleri temel alan planlama ve üretme faaliyetleri ile gerçekleştirilebilir.
2. Öğrencilerin bilgiye erişimi ve etkileşimi uzaktan eğitimde etkileşimli içerikler ve materyaller ile artırılabilir.
3. Yükseköğretim kurumlarında dersler, bilgisayar destekli yaklaşımlar ve stratejiler ile desteklenebilir.
4. Öğretim elemanlarının uzaktan eğitimin etkililiğini arttırmaya yönelik sürekli mesleki gelişim eğitimleri planlanıp uygulanabilir.
5. Harmanlanmış öğrenme ortamının ve uzaktan eğitim programlarının niteliğini arttırmaya, uygulama sürecinde karşılaşılan sorunların çözümüne yönelik araştırmalar yapılabilir.

Etik Metni

Bu makalede dergi yazım kurallarına, yayın ilkelerine, araştırma ve yayın etiği kurallarına, dergi etik kurallarına uyulmuştur. Makale ile ilgili doğabilecek her türlü ihlallerde sorumluluk yazarlara aittir. Çalışmaya ilişkin etik kurul izni 21.12.2021 tarihli, E-81570533-604.02.01-2100010382 sayılı karar ile alınmıştır.

Yazarların Katkı Oranı Beyanı: Yürütülen çalışmada; kuramsal temellendirme, yöntem, tartışma ve yorumlama süreçlerinde yazarlar ortak çalışmışlardır. Veri toplama, analiz ve raporlama süreçleri ise büyük oranda ilk yazar tarafından yürütülmüştür. Bu kapsamda, çalışmanın bütününe ilk yazarın katkı oranı %60; ikinci yazarın katkı oranı ise %40'tır. Yazarların herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

KAYNAKÇA

- Alan, Y. (2021). Metaphors of Academics in Turkey for Distance Education. *International Journal of Progressive Education*, 17(4), 171-187. <https://doi.org/10.29329/ijpe.2021.366.11>
- Almahasees, Z., Mohsen, K., & Amin, M. O. (2021). Faculty's and Students' perceptions of online learning during COVID-19. *Frontiers in Education*, 6. <https://doi.org/10.3389/educ.2021.638470>
- Bağcı, H., & Yalın, H. İ. (2018). Harmanlanmış öğrenme ortamında denetim odağına göre uyarlanmış 5e öğrenme modelinin öğrencilerin akademik başarısına etkisi [The effects of 5e learning cycle model in adaptive blended learning environment to students' academic success]. *Journal of Theoretical Educational Science/Kuramsal Eğitim Bilim Dergisi*, 11(3), 562-585.
- Berg, B., & Lune, H. (2019). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri [Qualitative research methods for the social sciences]* (Translation from 9th Edition, 4 ed.). (A. Arı, Trans.). Eğitim Yayınevi.
- Bonk, C. J., & C. R. Graham. (2005). *Handbook of blended learning: Global perspectives, local designs*. Pfeiffer Publishing
- Botha, E. (2009). Why metaphor matters in education. *South African Journal of Education*, 29(4), 431-444. <https://doi.org/10.15700/saje.v29n4a287>
- Çelebi, M. D. (2006). Türkiye'de anadili eğitimi ve yabancı dil öğretimi. Kayseri: Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21, 285-307.
- Fidalgo, P., Thormann, J., Kulyk, O., vd. (2020). Students' perceptions on distance education: A multinational study. *Int J Educ Technol High Educ* 17, 18. <https://doi.org/10.1186/s41239-020-00194-2>
- Fidan, M. (2020). Covid-19 Belirsizliğinde Eğitim: İlkokulda Zorunlu Uzaktan eğitime ilişkin öğretmen görüşleri. *Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 24-43. <https://doi.org/10.29065/usakead.736643>
- Gülseren, Ö. (2021). Uzaktan eğitim sürecinde ilkokul velilerinin karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri. *İstanbul Sosyal Bilimler Dergisi*, 3, 1-26.
- Güneş, A., & Fırat, M. (2016). Açık ve uzaktan öğrenmede metafor analizi araştırmaları. *AUAd*, 2(3), 115-129.
- Hara, N., & Kling, R. (1999). Student frustrations with a web-based distance education course. *First Monday* 4(12).

- Kaban, A. (2021). Determining teachers', students', and parents' perceptions of distance education through metaphors. *International Journal of Research in Education and Science (IJRES)*, 7(1), 245-264.
- Kaleli Yılmaz, G., & Güven, B. (2015). Öğretmen Adaylarının Uzaktan Eğitime Yönelik Algılarının Metaforlar Yoluyla Belirlenmesi. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education (TURCOMAT)*, 6(2), 299-322. <https://doi.org/10.16949/turcomat.75936>
- Korucu, A.T., & Kabak, K. (2020). Türkiye'de hibrit öğrenme uygulamaları ve etkileri: Bir meta analiz çalışması [Hybrid learning practices and effects in Turkey: A meta analysis study]. *Bilgi ve İletişim Teknolojileri Dergisi/Journal of Information and Communication Technologies*, 2(2), 88-112.
- Mehmood, Y. (2012). Perception of Students towards Distance Learning: A Case Study of Pakistan. *Journal of American Science* 8(11): 509-517.
- Merriam, S. B., & Tisdell, E. J. (2015). *Qualitative research: A guide to design and implementation*. John Wiley & Sons.
- Mert, E. L. (2013). Türkçe öğretmen adaylarının dört temel dil becerisine ilişkin algılarının metaforlar aracılığıyla analizi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6(27), 357-372.
- O'Lawrence, H. (2005). A review of distance learning influences on adult learners: Advantages and disadvantages. *Informing Science and IT Education Joint Conference, 2005* (pp.125-135). Arizona, USA, 16-19 June.
- Özer, Ö., & Badem, N. (2022). Student motivation and academic achievement in online EFL classes at the tertiary level. *LEARN Journal: Language Education and and Acquisition Research Network*, 15(1), 361-382.
- Rooney, J. E. (2003). Blending learning opportunities to enhance educational programming and meetings. *Association Management*. 55(5), 26-32.
- Reay, J. (2001). Blended learning- a fusion for the future. *Knowledge Management Review*. 4(3), 6.
- Sharma, P., & Barrett, B. (2007). *Blended Learning*. Macmillan.
- Şahin, A. (2020). Eğitim fakültesi öğrencilerinin uzaktan ve yüz yüze eğitime ilişkin görüşleri. *International symposium of education and values –4. Symposium preceedings*. Karabük: Full Texts.
- Tuncay, N., & Özçınar, Z. (2009). Distance education students' "metaphors". *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 1, 2883-2888. <https://doi.org/10.17718/tojde.522705>
- Tümen Akyıldız, S. (2020). College students' views on the pandemic distance education: A focus group discussion. *International Journal of Technology in Education and Science (IJTES)*, 4(4), 322-334.
- Uluyol, A. G. Ç., & Karadeniz, Y. Ş. (2009). Bir Harmanlanmış Öğrenme Ortamı Örneği, Öğrenci Başarısı ve Görüşleri. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(1), 60-84.
- Ward, J., & LaBranche, G. A. (2003). Blended learning: The convergence of e-learning and meetings. *Franchising World*, 22-23.
- WHO. (2020a). Naming the coronavirus disease (COVID-19) and the virus that causes it. [https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/technicalguidance/naming-the-coronavirus-disease-\(covid-2019\)-and-the-virus-that-causes-it](https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/technicalguidance/naming-the-coronavirus-disease-(covid-2019)-and-the-virus-that-causes-it) (Erişim Tarihi: 25 Ağustos 2022)
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2006). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.

- Yıldız, E. P., Alkan, A., & Cengel, M. (2021). Students' metaphoric perceptions regarding the concept of distance education during the pandemic. *Educational Research and Reviews*, 16(6), 247-255.
- Yurdakal İ. H., & Susar Kırmızı F., (2021). COVID- 19 salgını sürecinde gerçekleştirilen acil uzaktan eğitime ilişkin öğretmen adaylarının görüşleri. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi/ Journal of Higher Education and Science*, 11(2), 290-302.
- Yurdakul, İ. H. (2019). Views of undergraduate students and lecturers on distance education. *International Online Journal of Educational Sciences*, 11(3), 207-221.